

Чурапчыга күн тахсар!

САНГА ОЛОХ

12+

375
ЧУРАПЧА
1648-2023

Чурапчы улуунун хаһыата

Муус устар 28 күнэ, 2023 сыл, бээтинсэ

№ 16 (11893)

Үлэ, эйэ, маай бырааһынньыгынан!

стр. 2

ТЭТТИК СОНУННАР

«Чурапчы-Алларба Бэстэх» автобус сырытытын бастакы пассажирдарын көрүстүлэр

Өрөспүүбүлүкэ күнүн көрсө «Чурапчы - Алларба Бэстэх - Чурапчы» автобус сырытытын үөрүүлүк аһынатыта буолла.

Бастакы пассажирдары Алларба Бэстэхкэ күүтүү пуунугар үөрүүлүк түтүнгэ көрүстүлэр.

Бэстэ күнгэ СӨ Бырабыыталыстыбатын бэрэсэдьитин бастакы солбулалачы Дмитрий Садовников, Түрээһиннар уонна суол-иһе хаһаайыстыбатын министри Владимир Сивцев, Чурапчы улуунун баһылыга Степан Саргыдаев, Чурапчы нэһилигин баһылыга Владимир Сивцев уонна да атыттар кытыннылар.

Дмитрий Садовников тус этинигэр Чурапчы улуунун олохтоохторугар үчүгэй бэлэх оҥордуллубун, бу барыта «Куттала суох уонна хаһаайыстыбалах суол» национальнай бырайыак көмөгүнэн итиннэ СӨ Ил Дархана Айсен Николаев туруорар сорукарыгар олобуран кылдыбытын бэлэттэтэ.

Кытаанахтар хотуналарын аһынаттан эмтэнэхтэрэ

Кытаанах нэһилигин баһылыга Егор Потанов уонна нэһилиэк дьаһалтатын туһааннаах икисэлиһтэрэ быларыыныттан саҕалаан, Дьокуускайдаагы тьа хаһаайыстыбатын чинчийэр-үөрэтэр үлүстүүт үлэһиттэрин катары быһачча үлэлэһэн, аһынгалары эмтэһиннэ итиннэ өр сыллаах оту үүнүтүрүннэ улахан көпөстөнөн ымыһалтара. Ону тэҥэ Кытаанах сирин-уотун үөрэтэн, ханнык от барсарын, тоһо нэһилэх сирин хабылааха собун туһунан нэһиликтиннэ катары улахан мунуһабы тэрийбиттэрэ.

Аһааһаах хонуктаабыта Егор Потанов бөдүөлүккэ 300 гаа нэһилэх хотуһаа аһынгалары эмтииргэ аһаан, үс устуука «Форматик» дигэн сүтэ сылдьан ыстарар «Оперкот Акро» дигэн тымалы туман көмөтүнэн эмтиир аппараттары таһаарда. Ошон дьон-сэргэ ыам ыйын бүтүүтүн бэс ыйын саҕалыгар дигэр, атаһаа сылдьан, хотуналарын буор-босхо эмтэнэр кыахтанылар.

Фортепиано кылааһын үөрэнээччилэрэ куонкуруска ситиһиһилээхтик кытталар

Аатырбыт концертмейстер, ССССР үтүөлүк педатага Марк Маркович Слепцов кыргыһыгар өрөспүүбүлүкөтүбү «Поет и рассказывает – юный пианист» кэтэһтэн куонкурсу Мэҥэ Хаҥалас улуунугар ытылыһа.

Куонкуруска өрөспүүбүлүкэ 12 улуунуттан дээр мусукааннар, ол иһингэр А.П. Гоголев аатынан Чурапчытаагы оҥо ускуустуба оскуолатын иттиһээччилэрэ кытыннылар.

Чурапчы улуунуттан Күнэй Местникова I-кы икисэһиннэх Лауреат, Татьяна Старостина II-с икисэһиннэх Лауреат дипломнарынан наҕараадаланылар. Кинилэри фортепианоҕа Светлана Макарова уһулар.

Чурапчылар Өрөспүүбүлүкэ күнүн бэлиэтээтилэр

Чурапчыга күн-дьыл туруга

Муус устар
28 күнэ
БЭЭТИНСЭ

Муус устар
29 күнэ
СУБУОТА

Муус устар
30 күнэ
БАСКЫҤААННА

Ыам ыйын
1 күнэ
БЭНИДИЭННИК

Ыам ыйын
2 күнэ
ОПТУОЛУННУК

Ыам ыйын
3 күнэ
СЭРЭДЭ

Ыам ыйын
4 күнэ
ЧЭППИЭР

8° -3°

8° -3°

9° -3°

9° -3°

9° -2°

7° -3°

6° -3°

ИЛ ДАРХАН НЭДИЭЛЭТЭ

Айсен Николаев
үлэтин сүрүн түгэnnэрэ

Мууе устар 18 күнз. Айсен Николмен дойду Бырабыаастадыстыбатын Бороссодэтэлиин солбуйкөрөннатын Марит Хуснуудининьаны коруст.

Саламаттыкчылар өрөспүүбүлүк олох-дубах уонна ээниэмкэ өтүтүн сайдыатын, суору-ниһи, дьыны-уоту тутуу ийитымыларын, быылыг сьылыны быдыларын уонна сорукарын ырытыстыгы.

2022 сылга Саха сиринэр 583,9 тый. кв. м. дыт-уот туугутунан (бьдун 106% туолла). Саахаллар кутталлаах пуондаттан 25, 69 тый. кыйи кэстэ, чэпчэттэригэрэн туһанар кастэригэрэ киирсэр 1226 дытэ кэргэни дытэнигэ -уотунан халтылыына.

Мана сэрэг кинизур эргэнийнхэнгэ суусу-ини тууу ботуруостарын бодулар. Ол кудук, ороснуубууруу «Кутган суох уонна хайаастыбалаах суоллар» национальнай бирийэ-наппи 2022 сылта суусу оросуон-иолонног уонна тууууа халиа да ситиһииндилэх тэҕимэгэ таарыста – 580 км тахса суут-инг уонна 7 муоста устатына.

МҮҮР УСТАД 19 КҮНД. Айсаа Николасе догду айыгара байыгтар уонга экологтарда миннигтар. Александр Козловтуун коруста. Салыагартылар Саха сиритэр геоэкологическа үлэтин сайыагырын уонга оһуур баһаарыгтар байыагынын түһүтүн кэсэлтэтин.

2023 сылга ойууру харьастаа-
һынгыта федеральный бүддьүөттөн
көтөр үн бэлэһиһини таһымы-
тар хаалда. Харьабылтанар сир-

ууг 40% хөгжсөнийнээс, Маныха оростуубуудыг буддагүтүн ороскуута 990 мол. солжуобайга дээрн улаанта. Ити баазаар умулларыга сиргэ үлдэннр байшарынай тэрлэннхтэр ахсааннхнр, маршруттарын элбэгэргэ дххх бүтэлэ.

Мүүс угтар 19 күнэ. Ил Дархан савсыг халаан уугутар бэлэнлэһингэ мушгах ылат. Айсен Николаев бийыл хар элбэ булан, ордух кыра орустэр кутгалыктарын бэлэнэтэгэ.

Устойчивое развитие – это развитие, которое удовлетворяет потребности нынешнего поколения, не ставя под угрозу возможности будущих поколений. Это означает, что мы должны использовать ресурсы планеты разумно, чтобы обеспечить благополучие как нынешних, так и будущих поколений. Это означает, что мы должны заботиться об окружающей среде, о людях и о животных. Это означает, что мы должны работать вместе, чтобы решить проблемы, стоящие перед нами. Это означает, что мы должны стремиться к справедливости и равенству. Это означает, что мы должны быть ответственными за свои действия. Это означает, что мы должны быть честными и открытыми. Это означает, что мы должны быть смелыми и решительными. Это означает, что мы должны быть добрыми и милосердными. Это означает, что мы должны быть счастливыми и довольными. Это означает, что мы должны быть здоровыми и активными. Это означает, что мы должны быть любящими и уважаемыми. Это означает, что мы должны быть верными и преданными. Это означает, что мы должны быть надежными и ответственными. Это означает, что мы должны быть честными и открытыми. Это означает, что мы должны быть смелыми и решительными. Это означает, что мы должны быть добрыми и милосердными. Это означает, что мы должны быть счастливыми и довольными. Это означает, что мы должны быть здоровыми и активными. Это означает, что мы должны быть любящими и уважаемыми. Это означает, что мы должны быть верными и преданными. Это означает, что мы должны быть надежными и ответственными.

Өрөспүүбүлүк башкалыгынан сору-
дашкан кыра өрүстөрдөх кутталла-
мх сирдэрэ бырабытылыаһыттан
муниһипалитеттар курактаһарын
болгодо ыйтыахтаа.

- Халаан кэмнээр өрсүүдүүлүкэ мэлчирлэниднэ уураглениднэ 46 гүдротехнигескал эбидниднэ лүһүүрустуба гүрийднэ. Манна 67 шал түсүнниднэ бэлэм түтүхтара.

Мунд устар 21 күн. Айсен Никольев дойду тутууга министри-стибэттин уонна Арассыыйа Быра-быыталыстыбатын эрэсийээннэри сайыннырыга халыһааһытатын Прэзиумун кэлэтиһэлэригэр куттан-

на, Манна ласыгт сылта тутуу уонна дьээс-уог коммуналнай хайааһыстыбатын саззаларын үлэлэрин түмүгүн уонна быйылгы балааныарын көрдүлэр.

«Добро пожаловать в будущее»
 Проект «Уроки 2022» стал самым
 большим образовательным, бодипольным
 слайд-шоу, посвященным истории
 нашей страны, — это Айсен
 Николаев.

Бийийн Саха сиртэр 650 тый, ки, мистэрэ дьонни-уоту киллэрэр бы- лан турар. 2023 сыл түмүтэр 2019-2021 сытлары холбоон хаарбах дьагдтэн 30,88 тый, киһи коһорүл- лүөхтэхэ.

Мүүс үстэр 21 күн. Из Дархан өрсүүлбүлүхэбэ национальнай бырайыактары уонна «Тыл сириг кэлэмник сайыннарыа» бырагыраамнаа олоххо килтэрингэ мунуулах бастаа.

«Байлал Саха сиритэр нэһэ-
наһаһый бырайыахтарын олоххо ил-
лэрингэ 58 млрд тахса солкуобай, ол
инитэр федеральнай буудууэттэн 18
млрд, сирин-уоту сайыннарын, пуон-
датыттан 29 млрд өссөлүүбүлүкэ

дугуйтай 29 мэрд, брестийчуудыг
бүдшүүртгүүлэн 10-тан тавха мэрд,
муниспалитетстэр бүдшүүртгүүлэн
энгилнард анхара кэринг солжу-
обай корудуунг. Ахстат сүүл кытта
тэнгээтлах, бу 37% зэлх. Итинэн
сүлхмээни туллар эбийнхээр ах-
сааншра эмгэ зэлбэтх, — дүн эгэ
Абсөн Николэев, былырын на-
ционалтай быраймактарын 22
эбийнхэн тулуу ытталыбыт эбит
бухаларына, быыл 65 эбийнхэн бы-
раймактаахынга уонна тулуу үлэ
ытталыныа.

Adamsoni HOEB.

УСТУОРУЙА ЧАХЧЫЛАРА

Саха норуотун
дьылбатын
туруулалспыт биир
дойдулаахпыт

Бөдөлгө сударыстыбаннай-бэлигинчэскэй дүйэтэл, биір дөйдулаахлыт Иван Николаевич Винокуров аага Саха чулуу уолаттара Платон Ойуунускайы, Максим Аммосовы, Исидор Бараховы, Степан Аржаковы кытары тэниэ ааттанар. Кини сахабыт сирэ Сударыстыбаннайы ылыныыгытар уонна үлэлээһинин бастакы сылларыгар сүткэн кылаатын киллэрбитэ. Өрөспүүбүлүкэбит күнүтэр кини Албан аатын ахтан ааһарбыт сүөрдээх, үүтөр көлүөнэбитигэр тиэрдэр ытык нэспит.

Иван Николаевич 1893 с. кулун тутар 25 күнүгэр Боотуруускай улуунун Хайхасыгар (билигингэ Арылбааха) аҕабыт дьаһ кэргэннэр торообут. Хайхасыт алын сүбүөх оҕоһунан, Дьокуускайдаагы духобунай сэмэстөрүбүн бүтэрэн баран, 1915 с. Казаннаагы духобунай академия үөрөххэ киирбит. 1918 с. 5-с конвой армияга бэлтэниһкай үлэһиттэрин ыһааһабыт.

Иван Николасевич Винокуров 1923 сыллаахха дьэри Самаритааны губернияда педагогическай куурус сэтэниисэинин, олтон кэлэн 1923 сыллаахха дьэри бу губерния норуоту үөрэхтэһинин сэтэниисэинин үлэсэбит. 1923 сыллаахха балаһан ыйын 28 күнүгэр Иван Николасевич Винокуров Саха Сэбиэскэй Социалистическай Автономнай Өрөспүүбүлүкэтин үөрэхтэһинин тэрийгэр паркомунан, Бырабылыталыстыба чинэһинин үлэсэ ылыһар.

Бу сүл Саха АССР доруубуйа харыстабыллар наркомунан талыллар, нөгүө сылыгар олунуку 9 күнүгэр Саха АССР Сэбиэттэрин норуодунай комиссарынан дуоһунаһыгар көһөрүлүр. 1924 сыллаахха Сэбиэттэр норуодунай комиссардарын бэрэссэдэстэлрин солбуулааччынан аналлар.

Сударыстыбаннай салааттаа дьоруун кэрэвэрбүт Иван Николаевич Винокуров Москвада ВЦИК (Всесоюзный исполнительный комитет) Саха сиринээгин барытаабыннан үлэбэ туруордулар. Бу дьоруунуска кини 1925-1928 сс. үлэтиир, онтон салгыа Саха АССР эргиннээ уонна эргиннээ наараммунан үлэтиир.

1929 – 1932 сүүлдэгт Ягустерг дригжэтеринон, Саха АССР сэбэнтэтерин порудунай комиссарин бэрэссэдэ-
тэллн солбууаачынгайн улуурин, ону тэнэ Москвитгад
торгонин академича үөрөн. 1933—1935 ес, Саха АССР
Москвитгад бэрэстэбнитэинон тилүүлэр, Партиинай

Ити курдук, Иван Николасевич Винокуров Саха АССР бари кыһаллаларын толоруларга, оччотооку гражданскай сэрэн кэминтэн оруктубулукка олобо-шаһага туруктаах буоларыгар үлэлээбит-хамсаабыт иһин буолар.

Людмила ГОРЮХОВА.

УЛУУСКА – БУ КҮННЭРГЭ

Чурапчылар Өрөспүүбүлүкэ күнүн бэлиэтээтилэр

Бүгүн — Өрөспүүбүлүкө күнү. Бу күн 1922 сылтаахха РСФСР ичинен Саха АССР тэриллинбэтэ. 1992 сылтаахха, Саха автономиятын 70 сылтаах үөрүүтүк күнүтөр муус устар 27 күнү. Өрөспүүбүлүкө күнүнүн билгэтириллинбэтэ.

Бэлэн даатганы уруудалт, Ишан Винокуров бүрхүүгэр СО Чуралгы удууһу баймалын бастахы солбуулагчылга Егор Синцев, улуус документаарын Сэлбэлэн бэрлээсэлэтэл Афанасий Захаров, Чуралгы илмэллэгэн баймалга Владимир Синцев, үччэг алыттан Күнчээрн Николай, улсаастааһааһаа уонна дээр көлүөнэ талыаһаа сибээһи дьорбүтүн уурдулар, илснэг ээрэлдэххэн түртүтүр.

Егор Сивцев бү күн Саха өрөспүүбүлүкэтигэр үлүлүчү улахан сунтаттаарын бэлиттэтэ. Бу күн үтэ курдук, саха норуотун чулуу уолаттарын Максим Аммосовы, Былатиан Ойуунускайы, Иендор Барахоньы, Степан Араханьы уонна биир дьайдулаахтыын Иван Винокуровы ахтан-санаан аһарбыт, кинилэр сырдалахтарыгар сүгүрүйэрибит ытык нэлиит буоларын эттэ.

Иһаҥ аатыттан тый эһитт, “Чуриҥа
кэскилэ” уолсастыбаннай хамсааһыны
салайар Кэңиэри Николзев: “Ыйытти
- бычаттар, оболор Максим Аммосов,
Бытатыан Ойуунускай, Искээр Барохов,
Степан Аражаков, Иван Винокуров кур-
дук саха чулуу уолаттара, саха сарыына-
ра онорбут үлэтириҥ өрүү өйдүү-саныы,
ытыктыы сылдымахтаахпыт, кэниээр
суохтарыҥ батыһаҥ, өрөстүүбүлүкэбиттэҥ
сайыннарыр дьон буола үүнэи-сайдан тах-
сыахтаахпыт, - диир эгэ.

Салты Чуранчытаагы гылыматжа үөрүүлүк динейка, кылаас чавастара уонна добуу олуохай кытаабыла.

Елена МАКАРИНСКАЯ

A woman with dark hair, wearing a dark blazer over a dark top, stands behind a wooden podium. She is looking slightly to her right. On the podium, there are two small water bottles and a microphone. The background is a large screen displaying a graphic with a circular logo and some text. The overall image has a yellowish tint.

*“Эрэнийэбинг, сырдыкка, эрэнийэбинг,
барыта этэнггэ буоларыгар!”*

Маарыкчаан ыччаттара

Сага саҕалааччы фотограф - Күннэй Карпова

Соторутааҕыта Одьулуун нэһилиэгэр хаартыскаҕа түһэрэр устуудьуйа аһыллан, үлэтин саҕалаата. Манык сонун, сэрэгх дьыаланы нэһилиэккэ көхтөөх ыччат Күннэй Карпова социальнай хантараак көмөтүнэн олоххо киилэрдэ. Кини сөбүлүүр дьыалатын, хаартыскаҕа түһэрэр туһунан ааҕааччыларбытыгар сөһүргэстэ.

доохтук. Улахан уолбут Саша – 7 саастаах, оттон кырабыт Марселлус – үстүх.

- Устуудьуйа туһунан биллиминэр эр.

- Олорор дыабыт иккис этгэни устуудьуйа онордум. Хаартыскаҕа түһэрэрим табыллар, бэчээт араас көрүнүгүн онорбун. Онон бастаах хос - сүрүн устуудьуйа. Онон биллгин хара фон турар. Суол аһыллыһабын, манан фон илэктээх. Иккис хос техникескэй - хаартыска обработкалар, таһаарар сир. Корүлүүрбэр иккис фотоэкранны онордум. Фотоэкранны түмүктүү, дыл иккис уларыта турарбын.

- Хаартыскаҕа ордук түгү түһэрэни сөбүлүүрүҥү?

- «Минимализм» сөбүлүүр буолан, мэтэркит хаартыскалар устуудьуйага түһэрэбин ордорбун. Онук хаартыскалар наадага суох маллаах-салаах буолбатар, визуальнай шумара суох буолаллар. Ол эбэтэр ыраас фонга дьоруой толору сыраатылар. Бэйэм дьону кытта олус астынан үлэнибим.

- Үлэҕизин ханна көрүөхсө сөбү?

- Арассыыйаҕа бобулар социальнай ситимэс уонна фотоустуудьуйабыт тус сайтыгар <https://kunnai.wfolio.pro/> көрөн көрүөхсө сон.

- Саҕаас тоһо кинри эрий?

- Алларт илдиэттэн саҕаас ылан эрбим. Бирдэстэн кинри элээр.

- Фотограф идэтинэр үөрэмминиг дуо?

- Быыл Дьокуускайга «Пространство» айымньы платформатын «Озон» фотографы куурулутар Саха сиринэр биллиээх фотограф, урбааньыт Алек-

сей Павловка үөрэммитим. Ол иннинэ, быларыан үөрэнэ таарыйа, саас иһиллөөк билиһиннэстим иһинэн саҕалааччы Тархит Петровни кытта фотобилиһиннэстим онорон үлэстэ сылдыһыбын. Баҕалаах дьон хаартыскаҕа түһэн астымыллар.

- Хаартыскаҕа түһэрэр сүдүрү эрээр, сөптөөх пастырыһыныгы түһэрэр уустук дуо?

- Дьон миниматын, холобур, уоттамыт харахтарын каадырга хаба охсуохха наада. Ордук оҕолору хаартыскаҕа түһэрэр уустук буолатчы, кинилэр түргэник сайааллар; атынга аралдьыһаллар.

Фотосессияҕа элбик кийи кабыстыбакка, холкутук, көнүлүк туттуохтаах-хаһылаах, сүүс бырыһыан арыллыахтаах.

- Күннэй, бэйиң тукунаа баһаммента биллиминэр түс эр.

- Хаҕалаас улуусун Тиги Арыы нэһилиэгинтэн төрүттээхпин. Чурачыга кийит буолан, аан бастаахы 2015 сыллаахха элбиктим. 2020 сыллаахха дың юргэниин олохсуйардым онгостубуппун. Одьулууннаах орто оскуолаҕа лаборант үлэнибим. Ону тэнэ 5-с кылаас саҕалааччыта буолабын.

- Чурачыны тоһо сөбүлүүрүҥү?

- «Кыас - омул аһыл» дьэ этэлэримин, Чурачы улааныт дойдубунааҕар чугас буолла дьэхсэ сон. Улууһааҕы ыччат сөбүлүүрү баарбын. Чурачы сайда турарыгар баарабын. Оҕолорбут, кэскилэрбит дыһун кийи буола улааталларыгар сөптөөх усулуобуйаны түһүөргэ кыһалабыт. Төрөөбүт дойдубунааҕар олохсуйалларыгар баарабыт.

- Уопастыһааһык кийи олорор түөлбөтүн, нэһилиэгин сайдыытын туһунан кылгас саныыр. Эн нэһилиэк ыччатын түмүктүүр бэрэс-дэттэх буоларың. Туохха ордук баһаммента туруоруң?

- Ыччат буолан турар, ыччат-

тар толору биллиээх, көхтөөх, чөл олохтоох буолалларыгар үлэнибит. Нэһилиэк хэр дьомо үтүө дьыаланы дьарыктаабыт.

- Интэриһиги сымал ба-дыһааһык сымал. Билигин кийи наадыгар билиһин интэриһиги ханна ба-рар интэриһиги сон. Оньуулар оҕолор билиһин ба олорон үөрэнэр кыһааһыгар. Маныа-хиги көрүң хайдаһый?

- Төрүт үөрэниһхтээбэр тэһичигин олорон үөрэн-лэрэ үчүгэй бөҕө буоллаа дии. Интэриһиги олус элбэх билиһин, кыаһы бэрэр. Холобур, Юту-тан кийи туохха баарар үөрэнэр. Ол эрээр, олус элбэх оҕо туһата суогу көрөр-истэр. Кинилэр, ыч-чаты да, кулаар ситимэс сөптөөх-түк туһанарга таһаарыа наһаа дии саныабын. Кийи бэйиң са-һааһыан сайдыахтаах, мээһиң «Билин - күүс» дьэ элбиктэр.

- Сайыаһың кэлэр чугаһа-на. Туох би-лиһиң баар?

- Сайыа айы дың юргэниин Ханалааска баран саны-лааһар үгэстээх этибит. Бил-дэ, дыһээр оҕо у-руут айы

олордор саҕалааһын. Уонна тоһо кылаарынан, сайыаһы айыага юргэни хаартыскаҕа үлэнибим. Онон быыл дойдубар ор сыһааа барбатым буолуо.

- Саҕааһың кинри, кыһааһың тыһың?

- Сөбүлүүр суруйаарым Джим Рон «Переплетность» - вот что связывает нас навсегда дьэ тыһаары туһулаабын.

- Илэҥ кэмин хайдах аһа-раарың?

- Настырыһына хаһаарытан, мотивациһаар киниһэр ааҕа-бын, үтүкүлүүбүн, видео устабын.

- Түмүккэ ааҕааччыларды-тыгар түс элбиктэр?

- Баҕа сааа, өйөбүл, эһи-тиһэстээх сыһаан баар буол-лаһына, барыта кыһалар. Оньуаа түтүннэн туһанан, өйөбүл, түр-к буолар дьоммуттар аймахтар-былар, чугас доҕотторбуттар махталбын түһүбүм.

Ааҕааччыларга, билиһин түбүктээх бэрэсдэт, дойдубу-тутар буола турар кэми ай-мамаака, байыаһы дьыһаага сулуусталыһар улааттарга дойдубу-тутар элбик эргэһи кыһал-лыһаар элбиктэр күүстээх саҕааһы баарыбын.

- Марфа ПЕТРОВА.

- Күннэй, социальнай хан-тараак туһунан ханна көрөн-истэн, куонкуруска хантараа са-һааһыаһың?

- Быларыан социальнай хантараак куонкурулутар кытта сылдыһытым. Оскуоланы кытта 2022 сыллаахха түрүм хаһаа-һааһыан бырайыак суруйбуппун. Ол кэмигэ доҕотторум «онук көмө-баар, кыттан көр» дьэ сүбэлэ-биктэрэ. Хомойуох иһин, табыл-дыбатаа. Быыл сыл-сорук туруорунан, иккис этгэ кыттарга бэлэмнэммитим. Ол иһин элбик-тэн устуудьуйа бизнес-былаанан суруйан саҕалаабытым. Оньукай-бын көмүскээн, бэйи дьыалатын түһүрүбэр 350 тыһ. суумлаах көмөнү ыллым. Онон Одьулуун юһиһэр хаартыска устуудьуйа-тын арыһым.

Бу туһалаах көмөнү дьон үтү-гүйдик истэн билбэт эбит. Соци-альнай хантараак үчүгэй дьэ - дуоһаар түһэриһиги да, нэһи-лэ иһин тус сөһкүр харыта түһэр. Маны таһынан нэһиһик дьыал-татын испэһиннэргэ сүбэлэ-иһиһи, ыһан-кэрдэн бэрэлэр.

- Оньууна хайдах эһиһиң?

- Бастаах отчуот сотору буол-дуохтаах. Онон ылбыт таһаарыт, мээһиһи чектэри кытта сөп түбэһиктээхтэр. Суобастаахтык ыһааһыт буоллаһына, ыһааһы суох, судургу. Бэйи дьарыһаах

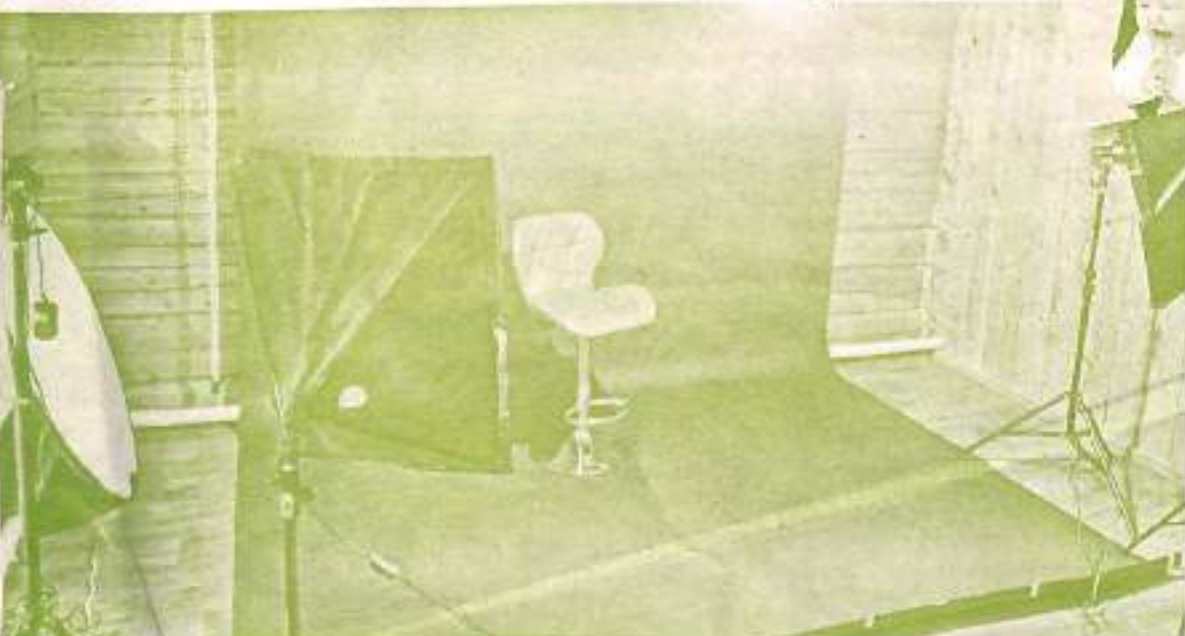
буоларга докумуон үлэ, толоруу күтүмэс-билэһээх эбит.

- Устуудьуйа «Фотосес-сия Күннэй Карповой «К» дьэ аһааһың. «К» буһааһа түс сит-иһааһың?

- «К» - Карповтар дьэ этгэ таһыһыта. Бу доҕоттуб көрөт да, таһыһыт. Тоһо дьэ этгэ, дьыһаа дың юргэһиһиһи тү-риһиһиһи буолар. Кэргэмминнэн баҕа санаабыт. Кини оскуолага үөрэнэр элбиктэн хаартыскага түһэрэрин сөбүлүүр, наар үй-тэһи, көрбүтүн-истэһиһи хаар-тыскага түһэрэр. Онтон мин кинигин үөрэнэ, эһи сыһа сэрэгин, сөбүлүүр барытым. 2021 сылтан иһа күүс дьарыһаа-бын.

- Дың юргэһиһиһи өйдөһөр, өйдөһөр буолан, манык баҕа санааһың аһаах килэрэ-хэһи...

- Тугу санааһыһың, тол-куйдааһыһың юргэһиһи Эдуард Александровиһи кытары куруутун сүбэлэһиһи, ыһааһы-быт. Кини куруук көх-изм буол-ан, үлэ таһаарыһаах, ситиһи-лээх дьэ санааһыт. Юргэһиһи Чурачытааҕы аграрнай-техни-ческэй киллэҕа преподавател, билиһин дойдута бүрүүсүн турар баһаһаһаһаан байыһаһи дьы-һаага ыһаарыһаан, сулуусталы сылдыр. Иккис кыһа уол оҕолор-

Экранизации картины Иосифа ПОНОМАРЕВА.

Тиймфеевтар дүгэ кэргэттэрэ.

Захаровтар, Пинингинзэр, Пермязковтар,
Сивцевтар, Даниловтар, Тимофеевтар, Пота-
повтар, Флегонтовтар дьыа кэрэстэрэ.

Чурапчытабы ОдыКХ кэлэктинбэ,
професийуна.

Чурагчы улуунун даялматын упуорки
управлениета.

Хадаар ирмилсгүн дэвтгата,
затгарын Сэбэтэ, одоохторо.

Татьяна Прокопьевна ийетин кытта
хуос производствотыгар кыаһын
ах ыһалларыгар тымтык тулууттан
балаан, мунха тардыытыгар, субан
оһу керүүтүтэр, сайымны ыаннык-
таан, үүт собууттар, оһуһунан үүт
һаһытыгар, оттоһунга, колхуос бэри-
ттигиз чааһыһаака үлүстөбүт.

1963 сэлгяа олохуун аргынын Афанасий Илларионович Ефремовы — Охонсоойуу калта хөрсөн, шал буул-буттара, дьыт-уот тэринэн, суоһу-ас

Оёалора, кутуиттэра,
кэйииттэра, сэгэнэра,
хас кэгэнэра,

Листиковтар, Пермьяковтар, Васильевтар

Тононовтар, Кривошапкиннар, Никитинигар, Тереховта

Бүтээгдэхүүн: № 16 (11893)
Хэмжээ: 2 бүх, лис
Алслагч: 1200, Хайгуул: 22

[illegible]